

DEO OPTIMO MAX

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ, Orthodoxorum Medicorum Patrono.

OUÆSTIO MEDICA,

QUO DLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis vigessmå-tertià mensis Decembris, anno Domini M. D.C.C. X.L.V.

M. FRANCISCO BIDAULT, Doctore Medico, Præside.

An Colico dolori Narcotica?

IT Æ ufurå frui voluptas est: håc gaudere quàm jucundum & dulce! Hanc verò innumeris sevissmille redimere doloribus, quam triste & acerbum ! Imprims cham ità sint constituti mortales, ut, nescio quo crudeli fato, doloris vividiùs multò quàm voluptatis eos afficiat sensus; adeò ut extirenti non pauci, qui dolores, quos patiebatur, ipså malorum omnium horrenda maximè

cunctifque aversata animantibus, morte finierint; non mirum igitur si in curandis

(cm)

morbis, dum causam aggrediuntur Medici, omni prætereà ope atque operâ dolores demulcere enitantur. Inter hæc autem, quæ miferam mortalium gentem

de partium vi. Cap. 10,.

excruciare folent tormina, vix reperias ullum quod atrociùs faviat illo, cui, fua fedes ut plurimum in Colo laxiore intestino Colici doloris nomen fecit. (a) Fernel, (a) Colum etenim, (ait Scholæ Parisiensis non minus quam Medicinæ decus Fernelius,) amplum quim sit & laxum, anfractibusque multis sinuosum, varias moibis. Lib. sane materias excipit, quarum exuperantia distorquetur: he autem materia sunt flatus, crassior humor, aut lentus ac pituosus, aut acer & mordan, & vere biliosus. His habes paucis cunctas Colici doloris caufas, quas fingulas fignis peculiaribus difcernere non ità dishcili de negotio valebis, dummodò renum à Coli doloribus (b) Lommins distinguere didiceris cruciatus, (b) qui, ut apprime animadvertit morborum Observ. Mo- perscrutator oculatissimus Lommius, specie Colicorum Medicos etiam artis gnaros fallunt diein. Lib. 2. nonnunquam. Verùm à quâcumque featurigine natales ducat Coli dolor, semper tormentum est ità immane, ut agrotantium spiritus penè elidat, iisque videatur intestinum veluti terebello pertundi, nunc eorum videas membra acri fixa dolore, mox eadem horrendis contorqueri modis; quietis fomnique defiderium maximum, nullaque spes;

Nunc & amara dies & noctis amarior umbra.

loco ci-

Tam dirum morbi genus clifteribus, fotibus, balneo, propinatis oleofis, catharticis, &c. prout postulat morbi causa, debellare tentant. Utinam felix eam optimam methodum semper sequeretur successus! At, proh dolor! Accidit nonnunquam ut morbi vis medicaminum virtutem superet; tunc febris accenditur, in confensum doloris trahitur ventriculus, vomitus movetur, in propinguo adest inflammatio, &, ni caveas, (c) in resolutionem nervorum, morbum-ve comitialem aut articularem, vel in Hydropem, vel in Volvulum Coli dolor alibit. Intereà desperatione veluti acti plurimi miserandis ejulatibus mortem advocant; quis iti ferreus tot ac tanta præcavere mala, aut cum acciderint lenire Narcoticorum ope recufaret, fi gravissima morbi symptomata tollant hac medicamina?

ORBORUM plarorumque graviora fugare fymptomata, morbos ip-fofmet fanare penè est: ea etenim est fymptomatum natura, ut posteà quam fuerint à causa morbi & genita & quodammodò fota ac perpetuata , cum grandiora semel facta sunt, quas ab illà veluti à parente vires acceperunt, eas beneficii, ut ità dicam, gratitudine ipfi fufficiant; hinc futuræ falutis indicium non fallax mitescentia symptomata; sic & eadem ingravescentia imminentis periculi fignum haud dubium; hinc quoque, dum recuperandæ fanitati invigilant, nil antiquiùs habent Medici, quam ut fymptomatum vim & atrociam frangant, rati scilicet hac agendi ratione sibi ad causam profligandam iter faciliùs sterni, & aliunde præclare gnari divinum senem scriptum reliquisse & rationem fuadere, ad illud properandum esse quod urget magis; ea mente fanguinis millionibus, stipticisque sanguinem è vasis prorumpentem coërcent primum, dein eidem vel inspillationem, vel fluxilitatem (prout necesse erit) aptis conciliaturi remediis; eâ mente morborum, quos comitatur, fymptoma gravissimum febrim tollere sæpissimè tentant primum, mox mali somitem aggressuri;

I I I.

UE in Coli affectu urgent magis & medenti plus negotii faceffunt fymptomata, certè fomni desiderium & dolor; primum humorum acrimoniam adauget, alterum fibrarum spasmum intendit: utrumque inflammationem non ità distantem valet inducere; utrumque Narcoticorum virtuti certò certius cedit; cum etenim subtilissima, quibus ea scatent, particula sanguini mixta sucre, levis quadam purpureo in humore suboritur effervescentia, quâ rarescens ille exilissimos quos pervadit nervorumquè principiis incumbentes canaliculos distendit inflatque adeò, ut hae premantur nervorum exordia, hincquè fiftatur aliquantulum fpirituofi laticis ad partes influxus, ejusdemquè à partibus ad cerebrum refluxus intercipiatur: quo priori fomnus conciliatur, posteriori sedatur dolor. Spiritibus motum acceptum refert humana machina, torpescat ergò & proindè somno teneatur necesse est, statim atque istius partes spiritibus irrorari, ut ità dicam, desierint. Ab inordinato precipitique spirituum à partibus ad cerebrum curfu, dolor nascitur : cessabit itàquè si istis effrenato impetu ad cerebrum tendentibus præcludatur aditus. Hoc utrumque præstare Narcotica, eo quo innuimus modo, evincunt fomnus naturalis, quem à fanguine cerebri capillaria tardo permeante pede originem ducere certum est, pulsus frequens & elatus post assumptum Narcoticum, & quæ Turcis ante prælium (ut folent) Opio recreatis & in prælio occifis, inest rigidissima penis.

X fomno Narcoticis inducto iifque dolore pulso vide quantum in Coli tormento exurgat boni; fomno recreantur vires; tranquillus ordinatufque humorum circuitus revocatur; fibrarum eretifmus minuitur; fecretionum proventus fit uberior; hinc acres, que intestina pungunt humorum molécule démulcentur, flatus laxatis viis facilius foras erumpunt. Dolore pulso fibrarum tonus extra modum intensus remittitur, spirituum serox obtunditur impetus : hinc spasmus & inflammatio præcaventur, viribusque prætereà prospicitur apprime : doloris etenim atrocitas, inquit jam laudatus (a) Fernelius, multo amplius quam labor spiritus disperdit viresque prosternit. Que quidem omnia cum cunctis adeò sint obvia, non Method, mepossum quin mirer tot esse, qui Narcoticorum usum Colicis in doloribus refor- den Lib.2. mident : præsertim cum à plurimis Scholæ omnium celeberrimæ Parisiensis Magis- (b) Ballonius tris optato cum successu hæc medicamina suisse isto in assectur usurpata video; quorum quidem verba hic loci transcribere non abs re fore judicavimus. Ballo- Concili. s. nius vir in curandis morbis, fi unquam fuit, versatissimus, cum scriptis mandat (c) De morb. ea que ad Colicum dolorem fanandum advocavit, fic habet (b) ex intervallis infletti. Capdata Narcotica. Riolanus (c) pater vir eruditissimus refert Rhasim Catharticis LI. Narcotica miscere & Aëtium Diaprunum deindè Philonium præscribere, nec illorum damnat methodum, Franciscus Porta (d), qui totius Artis concinnis Versi-

(a) Fernel. dici. Lib. 4-

bus dogmata expressit, postquam de vulgaribus locutus suerit remediis, hæc addit,

Si dolor excruciat nimiùm, neque cedit ab istis Fac sopor irriguus fessos accurrat in artus,

(a) De medendishuman qui apud Ialos de re Medicâ benè meritus hac memoriæ prodidit (a) ca qua edendishuman exports mile, Jarra, medicamenta exhibeantur. Longius foret hic omnes recentere quorum (eripta nobis favent; ex paucis iftis quantum Narcotica in Colico affectu vamilis, Jarra, leant, colligere fas eft.

v.

EC est quod, ut essutum quidam, cogites, non tàm ad ægrotantium se-wamen, quàm ad Magnatum savorem Lenociniis captandum nostram suisse methodum inventam: contrarium jàm suit demonstratum. Restat ut dicas Narcotica nocere, si sola adhibeantur: sed alia non excludimus medicamina, imò commendamus. At insta non nihil detrimenti usum Narcoticorum in primo morbi inclutu propinatorum suisse securitation constata; esto, verum quid ad nos solono innuimus Narcotica peritè in usum advocanda post convenientia & solemnia exhibita remedia? At saltem, inquis, postquàm Narcoticorum vim expertæ suere sibre laxantur multim & veluti concidunt; ne timeas, sobriè utere; est modus in rebus; brevi terminum accipiet ad morbi curationem necessaria felix ista relaxatio.

Ergo Colico dolori Narcotica?

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Jounnes-Claudius Munier, M. Petrus Poissonnier, Professor M. Michaël Peaget.
Constitution Medicus Regis or Censor Regius.
dinarius, & Domás Regis or Ia-

validorum. M. Indovicus-Renatus Marteau. M. Josephus Lallemans. M. Claudius Eourdier de la M. Petrus-Antonius Lepy-Moulter.

Proponebat Parifiis, A N T O N I U S P E T I T, Aurelianus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parifienfis Baccalaureus, A R S.H.

à fextà ad meridiem.